

טמונה בפרשה

קרה

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה 2207 מספר, ציורים וסדרים מהגפילה ופרשה. כשצילמו, קראו מהאגדות אל המספר. מהפרשה.

- ב. ציוני אחריות הכהנים והלוויים על קדושת המקדש
 - ב. עשיית ציפוי למזבח מהמחנות
 - 1. מגפה בעם ועצירתה ע"י הקטורת
 - ד. מטות הנשיאים ופריחת מטה אהרן
 - ח. מחלוקת קרח ועדתו ל. עונש קרח ועדתו
 - ש. חלק ממתנות הכהונה ולויה
- " _ _ _ _ "

פנינים

"זיקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי"

'נתקנא על נשיאותו של אליצפן בן עזריאל שמינהו משה נשיא על בני קהת' (רש"י)

סדר המאורעות צריך ביאור, שהרי אליצפן נתמנה לנשיא באייר בשנה השניה ליציאתם ממצרים, ובאותה שנה בט' באב היה מעשה המרגלים, ורק לאחר מכן היה מעשה קרח. מדוע איפוא המתין קרח יותר משלושה חודשים כדי לחלוק על משה ולהראות את חוסר הסכמתו? ונביא כמה תירושים לדבר:

א. לא העיז קרח לפתוח פה כנגד משה שהציל את כל עם ישראל בחטא העגל, רק לאחר שחטאו בני ישראל במרגלים, ונגזר עליהם ללכת במדבר ארבעים שנה ולמות במדבר, היו העם ממורמרים מאד. כעת, לקח קרח קבוצת ממורמרים נוספת, את הבכורים, שניטלה כהונתם וניתנה לכהנים, ויחד החלו במחלוקת. (רמב"ן) ב. קרח לא הסכים עם המינוי של משה אך ידע שמשה ממילא אינו עתיד להיכנס לארץ ישראל (שאמר לו הקב"ה "עתה תראה אשר אעשה לפרעה" - ולא הזכיר את מלכי ארץ ישראל), ובשביל כמה ימים שייקח להם עד שייכנסו לארץ (אחד עשר יום מחורב), לא שווה לריב, עדיף לחכות שמשה ימות ואז 'לטפל' בעניינים... אך כאשר נגזר עליהם להיות עוד ארבעים שנה במדבר, ומשה כנראה יחיה את כל השנים הללו, לא יכל לחכות יותר ופתח בריב. (ר"י אייבשיץ) ג. תשובה דומה, שפחד קרח מעבודתו כנושא הארון מפני שהיה מכלה בהם, ועם מסע קצר עד למקום המקדש עוד הסכין להבליג, אך כעת כשעליו להמשיך בעבודתו זו עוד ארבעים שנה, כבר נקעה נפשו ופתח במרד. (ר"י אייבשיץ) ד. בזוהר (בפרשת שלח) משמע שכולם ידעו שהנשיאים של המדבר לא ימשיכו להיות נשיאים אף בארץ ישראל (מלבד כלב), ועם כהונה קצרה של אליצפן הסכים קרח להתמודד אך לא לארבעים שנה של נשיאות. (בנין אריאל)

"ויאמרו אליהם רב לכם כי כל העדה כלם קדשים ובתוכם ד' ומדוע תתנשאו על קהל ד'"

אפשר לפרש את פסוק זה על דרך ההלצה. כי מדרך מחרחרי הריב לומר על רב העיר שאילו היה מתגורר בעיר אחרת בוודאי היו מסלקים ומורידים אותו זה מכבר מכהונתו, רק בגלל שהוא מכהן ברבנות בעיר כמו שלנו שתושביה יראים ושלמים, הם מוכנים לסבול אותו ואת חסרונותיו ואין מורידים אותו מכבודו. וכך היו דברי קרח: "רב לכם" - משה הוא רבכם, משום ש- "כל העדה כולם קדושים". ואם זו הסיבה היחידה לכך שאתם עדיין תופסים במשרותיכם, אם כן, "מדוע תתנשאו על קהל ד'". (כתב סופר).

"בוקר ויודע ד'"

מה העניין המיוחד לחכות לבוקר? רש"י מביא שתי תשובות מן המדרש: א. שחשב משה שכרגע נכנס בהם רוח טטות מתוך מאכל ומשתה ושכרות, ועד לבוקר יתפכחו. ב. שאמר להם שכמו שהקב"ה הבדיל בין אור לחושך ובין בוקר לערב ואין יכול אף אחד לשנות זאת, כך הבדיל את אהרן לעבודתו. תשובות נוספות: ג. משה ידע שקרח תלמיד חכם, ויעשה תשובה וחשבון נפש קודם שיפרוש לשנתו, כמאמר חז"ל: 'אם ראית ת"ח שעבר עבירה בלילה, אל תהרהר אחריו ביום, שכבר עשה תשובה'. אבל קרח כלל לא הלך לישון באותו הלילה, אלא הסתובב כל הלילה במחנה ישראל ועשה ליצנות ממשה ותורתו, כמבואר במדרש וברש"י בפסוק י"ט. ד. לכאורה במדבר לא היה ספק מי צדיק ומי אינו כזה, שראיה היתה לעין כל: היכן מונח לו המן בבוקר, ככל שהמן ירד קרוב יותר לביתו, כה היתה מידת צדקותו. וזהו שאמר משה, בואו ונחכה לבוקר ואז נראה היכן ירד המן לי ולאהרן ולקרח, וכך יודיע ד' את מי בחר לו.

"העיני האנשים ההם תנקד לא נעלה"

מה ראו להזכיר דווקא ניקור עיניים ולא שום עונש אחר? ברם, בידוע שרמ"ח איבריו של אדם מכוונים כנגד רמ"ח מצוות עשה שבתורה. כל מצוה מכוונת כנגד אבר מסוים. והלא הם כפרו במצוות ציצית שהיא כנגד העיניים, ככתוב: "וראיתם אותו" - ממילא ראויים היו לעונש בעיניהם, ועל כן התבטאו ואמרו: "העיני האנשים ההם תנקר". (ילקוט האורים) תירוץ נוסף, שעתידיה היתה הצרעה לנקר ולעוור את עיני יושבי הארץ "ההם" בזכותו של משה, אך עלינו כבר נגזר ש'לא נעלה' לירש את ארץ ישראל. או שסברו שכמו שמשה אינו יזכה להכניסם לארץ אף הצרעה שלו לא תיכנס.

שאלה לשולחן השבת

"הבדלו מתוך העדה הזאת ואכלה אותם כרע"ע"

יש לפרש מדוע כאן אמר הקב"ה למשה ולאהרן להבדיל את עצמם מתוך העדה, ואילו לקמן (יז, י) כתוב: "הרמו מתוך העדה הזאת".

ויש לבאר מה ההבדל בדברי הקב"ה בין 'הבדלו' לבין 'הרמו'.

מאת השאלה הינה אהרן דיון
2107 שאלה השבת
ניגן אלוה את גשזובתיכם אה"י
(2217 מקורו, אמ ישנא),
זכ"י אכזב אל מן הגשזוב
2107 הגשזוב זכ"י זכ"י.

טמונה בפרשה

קרח

חידון א' ת'

הגשמה לכל שאלה מציגה באור המופיעה בראש השורה.

- א. בהם נתקנא קרח (2, פשט ורש"י)
- ב. ממתנות הכהונה (2)
- ג. מתלונות בני: "הן _____ אבדנו"
- ד. השתתפו במעשה קרח
- ה. משה אמר לעדה: "_____ מסביב משכן קרח"
- ו. המילה הראשונה בפרשה
- ז. הלכו אחרי משה
- ח. "לא _____ אחד מהם נשאתי"
- ט. תרומה מותרת באכילה לכל _____ בבית הכהן
- י. אביו של קרח
- יא. אהרן ובניו נצטוו לשמור את _____
- יב. השי"ת _____ לעבודתו את ה _____ מתוך בני"
- יג. חמישים ומאתים איש החזיקו בידם _____
- יד. את מטותם הניח משה באהל מועד
- יה. "וכל ישראל אשר _____ נסו לקולם"
- יז. מתנות הכהונה ניתנות להם חלף (תמורת)-
- יח. שם אביו של מי שאשתו הצילתו
- יט. ממחתות החטאים עשו _____ למזבח
- כ. נכד וסבא
- כא. _____ את מחתות עדת קרח, ל _____ פחים
- כב. עונש 250 איש מקריבי הקטרת
- כג. כינוי לחזה קרבן השלמים, 'חזה ה _____'

חידון א' ת' - הפוך

הגשמה לכל שאלה מציגה באור המופיעה בראש השורה.

- א. תגובת דתן ואבירם לקריאת משה - 'נעלה'
- ב. בור בגת היין
- ג. כך מתרגם אונקלוס את המילה - 'ויקח קרח'
- ד. אהרן _____ בין החיים למתים ועצר את המגפה
- ה. בליעת קרח ועדתו בתוך הארץ נקראת - _____
- ו. "_____ נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה"
- ז. "בכור _____ לא תפדה"
- ח. "ברית _____ עולם הוא לפני ד'"
- ט. מילה שאמר משה לקרח ודתן ואבירם למשה
- י. 250 האנשים היו - "_____ עדה, _____ מועד, _____ שם"
- יא. הנשיאים הביאו את מטה אהרן _____ מטותם
- יב. מצאצאיו של קרח (מדרש תנחומא ורש"י)
- יג. כך ירדו קרח ומשפחתו לתוך הארץ
- יד. יש להרים ממנו תרומה
- יה. "_____ עליהם הארץ ויאבדו מתוך הקהל"
- יז. מילה נרדפת ל'למות'
- יח. "כי יצא ה _____ מלפני ד' החלה _____"
- יט. חלק מפריחת מטה אהרן
- כ. מתנות הכהונה הינם - "_____ עולם"
- כא. אסור לו לעבוד בעבודת המשכן
- כב. יצאה מלפני השי"ת
- כג. באמצעותה עצר אהרן את המגפה

ליולן טאנקלוס - עברית

הילה מרגזום אונקלוס שניכסה להזריג le זמנו.

"ויוצא פרח" (יז' כג) = "לבלבין", הפועל העברי 'לבלב' המתאר פריחת ניצני פרחים.

בין המדרש

יתברך שמו של מלך מלכי המלכים הקב"ה שברא את עולמו בחכמה ובתבונה, לנפלאותיו אין חקר ולגדולתו אין מספר. שכתוב: "כונס כנד מי הים נותן באוצרות תהומות" מהו כונס כנד? כשברא הקב"ה את עולמו אמר לו לשר של ים פתח פיך ובלע את כל מימות בראשית. אמר לפניו, רבש"ע דיי שאעמוד בשלי, והתחיל לבכות, בעט בו והרגו, שנאמר (איוב כו, יב): "בכחו רגע הים ובתבונתו מחץ רהב". אתה מוצא ששר של ים רהב שמו. מה עשה הקדוש ברוך הוא, כבשן ודרכן וקבלן הים, שנאמר (עמוס ד, ג): "ודרך על במתי ארץ". ושם להם חול בריח ודלתים, שנאמר (איוב לח, ח): "ויסך בדלתים ים", וכתוב (ירמיה ה, כב): "האותי לא תיראו נאם ד' אם מפני לא תחילו אשר שמתי חול גבול לים", וכתוב (איוב לח, יא): "ואמר עד פה תבא ולא תוסיף". אמר לו הים, רבי אם כן יתערבו מימי המתוקים במלוחים, אמר לו 'לאו כל אחד ואחד יש לו אוצר בפני עצמו?!' שנאמר "נותן באוצרות תהומות".

תגלה בפרשה

עבר כאן בהידור
חד שמסוק בבירור
סט בגדים הוא לבשו
וכובע במקום מגבעת חבש.

המונח המזוקש הינו הילה זג
אויגו המופיעה בפרשה,
אשר כל שורה מביאה רומנז
להקשר שונה שלה.
(יגכן כגיז מסר וליאופי אויגו
בלזי הליה דומה)

הגשמה מפרסם אי"ה זליאון הזא

© כל הזכויות שמורות לאהרן בין.
אשמח לקבל תגובות רעיונות והערות:
temunabaparashah@gmail.com

העלון מוקדש לע"נ
מרת שולמית בת לאה ע"ה
ת.נ.צ.ב.ה.

העלון מגיע מדי שבוע לאלפי משפחות וילדים,
המשתמשים בו בשולחן השבת.
מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה?
שלחו מייל למערכת, או טלפנו: 052-766-5775

טמונה בפרשה

קרה

הפוך בה והפוך בה

הלכה

א"ר חסדא, מתנות כהונה אין נאכלות אלא צלי ואין נאכלות אלא בחרדל, שכתוב: "לך נתתים למשחה", לגדולה כדרך שהמלכים אוכלים. (חולין קלב):

אגדה

אמר ר' ירמיה בן אלעזר, שלשה פתחים יש לגיהנום: במדבר, בים ובירושלים. במדבר שכתוב: "וירדו הם וכל אשר להם חיים שאולה". בים שכתוב: "מבטן שאול שוועתי שמועת קולי". בירושלים שכתוב: "נאם ד' אשר אור לו בציון ותנור לו בירושלים". ותנא דבי ר' ישמעאל, 'אור לו בציון' - זו גיהנום, ו-'תנור לו בירושלים' - זו פתחה של גיהנום. (עירובין יט).

שעשועי דאורייתא

"ואנשים מבני ישראל חמישים ומאתים"

באיזה מקום נוסף בתורה מוזכר המספר 250? (פעמיים באותו המקום)

* * * *

מצאו נא בפרשה:

1. 2 אחים המוזכרים בפסוק אחד. (3 תשובות)
2. פסוק שמתחיל ומסתיים באות כ'.
3. את המילה עם הגימטריא הכי גבוהה בתורה.
4. פסוק בו מוזכרים 10 שמות של אנשים.

"זיכרון" סימן

זימטריאל ורמיזים זכירג מספר פסוקי הפרשה

בפרשת קרח מסופר על מחלוקת קורח ועדתו, שחשקו בתפקיד של אהרן הכהן הגדול. בפרשת קרח ישנם 95 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילים:

"כבוד נגדול" = בגימטריא = 95

תשובות

לסדר את הפרשה - "חלב ודבש".

חידון א' ת' - אהרן ו-אליצפן, בכור ביכורים, גוענו, דתן ואבירם, העלו, ויקח, זקנים, חמור, טהור, יצהר, כהונתם, לקח לוויים, מחתות, נשיאים, סביבותיהם, עבודתם, פלת, ציפוי, קרח קהת, רידדו ריקועי, שריפה, תנופה.
חידון א' ת' הפוך - לא, יקב, ואיתפלג, עמד, בריאה, סורו, עז, מלח, המעט, נשיאי קריאי אנשי, בתוך, שמואל, חיים, גורן, ותכס, לגווע, קצף נגף, ציץ, חק, זה, אש, קטורת.

שעשועי דאורייתא - בפרשת כי תשא במרכיבי שמן המשחה: "וקנמן בשם מחציתו חמשים ומאתים וקנה בשם חמשים ומאתים". 1. "משה ועל אהרן", "דתן ואבירם", "בן לוי... בני ראובן". 2. "כל תרומת הקדשים ... לך ולזרעך אתך". 3. תשתרר. 4. "ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי ודתן ואבירם בני אליאב ואון בן פלת בני ראובן".

מילה בפרשה פרשת שלח - עין. "התבונן בתשומת לב" - עין, "באות שאותה אוהב" - האות עין, "מצא אותה בנביעה" - מילה נרדפת לנביעה, מעין: עין, "ואף בו פעמיים נקבעה" - הקב"ה קבע בגוף האדם שני עיניים.
מילה במגילת רות - שלמה. "באה לפני המלך" - שלמה המלך, "וקנתה סל מלח" - קנתה על ידי ש'שילמה', "בתוספת בגד ארון" - שמלה בלשון התורה: שלמה, "ללא קרע בשרון" - דהיינו ללא פגם או חסרון, בלשון נקבה: שלמה.

טמונות בפרשה - 1. "ואש יצאה מאת ד' " (טז, לה) 2. "ויאמרו לא נעלה" (טז, יב, יד) 3. פיה של חליל - "ופצתה האדמה את פיה" (טז, ל) ופי הארץ 4. שני חמורים - "לא חמור אחד" (טז, טו), פדיון פטר חמור (יח, טו) 5. פי הארץ - "ופצתה האדמה את פיה" (טז, ל) 6. "ויגמול שקדים" (יז, כג) 7. "ויפרח מטה אהרן" (יז, כג) 8. "עבודת מתנה" (יח, ו) - וגם מתנות הכהונה המוזכרות בפרשה 9. "ריקועי פחים למזבח" (יז, ג) 10. "העיני האנשים ההם תנקר" (טז, יד) 11. שמן - "בן יצהר" (טז, א) "חלב יצהר" (יח, יב) 12. שקל אחד מתוך חמשת שקלי הפדיון שווה לעשרים גרה (יח, טז) 13. "חלב תירוש" (יח, יב) 14. "און בן פלת" - בהברה אשכנזית נשמע: "פלס" (טז, א) 15. "מעשר מן המעשר" (יח, כו)
טמונות בהכטרה - 1. "הלוא קציר חיטים" (יב, ז) 2. "הגילגל" (יא, יד) 3. "את שור מי לקחתי וחמור" (יב, ג) 4. "נחש מלך בני עמו" (יב, יב)

שאלה לשלחן השבת פרשת בהעלותך - השאלה בקצרה: 'מדוע לא נסע העם עד האסף מרים, והרי מעיקר הדין בשעת המסעות מותרים מצורעים להיכנס למחנה?'. כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת בקצרה: 1. כאן היה ציווי מיוחד מאת הקב"ה: "הלא תיכלם שבעת ימים", ומפורש שחל עליה דין מיוחד של בדידות לשבוע, אפילו אם יסעו בני". 2. אמנם יכולים מצורעים להיכנס, אך תהליך טהרתם לוקח 7 ימים שבהם יש צורך במשכן העומד על תילו, ולכן החלו מיד בטהרתה כדי שתוכל לחזור למחנה כמה שיותר מהר בתור טהורה. 3. היתה צריכה כפרה וזו מתקיימת רק ע"י הסגר מחוץ למחנה. 4. כשנסעו בני, לא היה את הלאו האוסר על טמאים מלהיכנס למחנה, אך למצורע ישנו דין נוסף של: "בדד ישב", ומה שנאמר במשנה שהותרו מצורעין להיכנס, היינו אחר שכבר החל תהליך טהרתו (ימי סיפורו).